UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Homicidium

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

Visual Library

Et primogenitus, vel uxor non tenentur ſolvere debita patris, & mariti de bonis maioratus, vel dotis. Etiamſi in ipſorum beneficium converſa fuerint.

tem maioratus vel aliter vinculatis, ſecundum Fagundez. *in dec. tom. 1. lib. 4. cap. 2. num. 36. & cap. 9. num. 10.* ſuccedit cum onere ſolvendi debita patris contracta ad familiam ſuſtentandam, ſive maioratus per tertiam perſonam ad illum perveniat ſive à parentibus inſtitutus ſit ante, vel poſt debita contracta: nam ea debita converſa fuerunt in vtilitatem filii primogeniti: ſi enim pater non inveniſſet illa credita, oportuiſſet bona vinculata magis ac magis oppignorare in damnum ipſius primogeniti, qui cum illa bona accipiat ex cauſa lucrativa in eum creditoribus competit actio *l. his filiis ff. de cond. indeb.* ex gloſſ. ibi *verb. proficit.* Accidit, quòd filii divites tenentur alere patrem pauperem cum tota familia: ergo primogeniti divites ex bonis maioratus tenentur ſolvere debita contracta à patre, ad ipſos, & familiam ſuſtentandam. Dicendum tamen, nec primogenitum de bonis maioratus, nec vxorem de ſuis bonis dotalibus teneri ſolvere debita patris, & viri, pro ipſorum ſuſtentatione contractis. Nam nec ipſi acceperunt à creditoribus pecunias, nec alter nomine ipſorum accepit. Et ſtatim ac pater, & vir mutuum accepit, factus eſt pecuniæ dominus, vnde familia accipit ab illo tanquam à verò domino, ac proinde nõ tenetur reſtituere. Præſertim, quòd actio mutui eſt perſonalis, & non tranſit ad eos, ad quos mutui beneficium pervenit, *l. eum cui 13. C de action. & oblig.* vnde nec ſunt obnoxia reſtitutioni iocalia, & veſtes, quæ maritus mutuatâ pecunia emit, & vxori tradidit, quamvis adhuc extent: quia nimirum actio mutuantis non eſt ad rem mutuo emptam, ſed tantum ad perſonam mutuatarij. Et ita hanc ſententiam docet Sanchez *de matrimon. lib. 9. diſputat. 4. nu. 28.* & 29. & alii. Aliqui tamen dicunt, ſucceſſorem in maioratu teneri ſolvere debita contracta ab illo, qui maioratum inſtituit, ante inſtitutionem, quia illa bona erant debitis hypothecata, & alioqui poſſet quis maioratum inſtituere in fraudem creditorum. *part. 6. tractat. 7. reſolutione 20.*

In dubio, an fidei commiſſũ expiret hæres vltimus vocatus an poſſit de hæreditate diſponere?

Adverte hic, quod in dubio, an fideicomiſſum expiret, an hæreditas ad alios tranſmitti debeat, poteſt hæres vltimus vocatus de hæreditate diſponere, ſecundum Homobon. *volum. 2. part. 2. reſpect. 26.* quia in dubiis melior eſt conditio poſſidentis. *part. 3. tractat. 4. reſolutione 73.* Hæredes occiſores damnati ad mortem ad nullam reſtitutionem tenentur. Vide *verb. Reſtituere, n. 47.*

Hæres poteſt ſibi hoc modo inſtitutus retinere hæreditatem, & alere, & dotare filios ſpurios, etiãſi pater ſit Sacerdos.

3 Hæres inſtitutus ab aliquo, vt reſtituat hæreditatem poſtea filio ſpurio, poteſt ſibi retinere, & non reſtituere, cum Spurius ſit incapax hæreditatis Martin. de S. Ioſeph, tenetur tamen alere filios, & dotare filios obligatione paterna, quamvis ſint ſpurii. Vaſqu. & non peccant parentes ſimiles hæredes inſtituere. Molin. Poteſt tamen conſtituere hæredem maritum filiæ ſpuriæ, & vxorem filii ſpurii, S. Ioſeph; ſic etiam pater ſi ſit Sacerdos poteſt dotare filiam loco alimentorum, Card. de Lugo & alii. *part. 10. tract. 18. reſ. 19.*

Poteſt inſtitui maritus, & vxor filiorum ſpuriorum.

HOMICIDIUM.

Vide etiam *occidere invaſorem.*

Licet occidere patrẽ cum moderamine, &c.

1 Filius poteſt occidere patrem, quando ab ipſo vltra metam à legibus præſcriptam malè tractatus eſt, cum moderamine inculpatæ tutelæ. Gaſp. Hurtad. *part. 8. tr. 7. reſ. 41.*

Etiam bãnitum.

2 Filius poteſt occidere patrem bannitum, quando ab eo nocivus Reipublicæ, vt alio modo eam liberare non poſſit, niſi manu propria eum occidat, in alio caſu non poteſt. Hurtad. *ibid. reſol. 42.*

Speculativè loquendo.

3 Speculativè loquendo, non practicè, qui ſine cauſa, & iniuſtè in carcerem eſt coniectus (non autem qui fingit) & evidens periculum vitæ evadere non poſſit, cuſtodes licitè occidere poteſt, maximè ſi ſcit illum iniuſtè detineri & mortem illi parari. Obrechtus. Idem dicendum eſt de ſatellitibus ſcientibus

tibus ſe innocentem capere, vt iniuſtè occidatur. Dicaſt. cum moderamine inculpatæ tutelæ. Poteſt præveniendo occidere parentem vel per ſe, vel per ſicarium aliquem occidere. Bann. qui ait etiam poſſe occidi paratum aliquem occidere facere per iudicem falſis teſtibus, vel falſa accuſatione, quando verò per aliam viam illam mortem evitare non poſſit. Hurtad *ibid. reſ. 43. & p. 9. tr. 9. reſ. 43. §. Sed ſi.*

Lictores nō poſſunt occidere reum à Iudice ordinatum ad capiendū.

4 Lictores non poſſunt occidere reū ordinatum à Iudice, vt capiat, quando ſe defendit iiſdem armis, niſi cum ſeqq. limitationibus, aliter graviter ſint puniendi. 1. vt habeant certum, & ſpeciale mandatum capiendi à Iudice. 2. Si armata manu reſiſtat, non autem ſi ſe defendit, & facile arma depoſiturus. 3. vt delictum plectendum ſit capite. 4. vt alio modo reus capi non poſſit. 5. Si ſint metuenda ab evadente graviora mala. 6. Vt capiendus ſufficienter ſit de crimine diffamatus. Clar. *ibid. reſ. 14.*

Exceptis infra dictis Poſſunt occidere vim vi repellendo.

5 Quamquam alii (Chriſtianè loquendo) affirmant, tamen exceptis Clericis, Religioſis, Advocatis, Medicis, Regiis conſiliaribus, & litteris incumbentibus, & non armis, non autem milites, vaſalli Dominum ſequentes, & Nobiles cū aliquo ſuo dedecore aggreſſorem fugere, ſed cum moderamine inculpatæ tutelæ tenentur eum, vim vi repellendo occidere. DD *ibid. reſ. 45.*

Licet occidere furem non obediētem monitionibus.

6 Licet occidere furem, ſi fugiat cum tuo equo, telo, vel aliis armis, ſi admonitus non deſiſtat. Card. de Lugo, immò licet occidere furem magni momenti rē furantem, quando eam nititur furari, & quando actu furatur, ſed quando etiam re accepta fugit, ſed amplius, cum iam quiete habētem rem illam in domo ſua, & Dominus alio iuſto modo habere nō poteſt. Vaſq. non autem quando res nō eſt in poteſtate furis. Hurtado, *ib re. 47.*

Et aliqua notanda.

Practicè contrariū tenendum eſt.

7 Et ſi ſpeculativè probabile eſt contumelioſum occidere licitum eſſe in ipſo congreſſu contumelioſo docet Hurtad. tamen practicè contrarium tenendum, & conſulendum eſt, *ibid. reſolut. 51.*

Contrariū tenendum eſt.

8 De eo, qui falſis teſtibus conatur aliquem occidere V. *reſ. 42.* tamē ſi quis falſis calumniis vellet apud conſanguineum te infamare, ne tibi hæreditatem relinquat, cum tuo magno, & domus damno, licet eum occidere, ſed in praxi contrarium poteſt hoc occidere. Card. de Lugo. Licet occidere eum qui paratus eſt injuſtè evadere, etiam ſi eſſet via evadendi relinquendo patriam. Hurtad. *ibid. tract. 7. reſ. 52.*

Maga poteſt verberari, non autem occidi.

9 Non poteſt occidi maga, ſeu malefica, poteſt tamen verberari, & tormentis extorqueri, vt ceſſet à maleficiis faciendis, & hoc non ſolum à Iudice, verum à læſo. Leſ. *ibid. reſ. 53.*

HORAE CANONICAE,

Quid & à quibus recitandæ.

Vide verb. *Beneficium, Clericus, Religioſi.*

Horas Canonicas recitare tenentur.

1 ✠ HOræ canonicæ, ſeu divinum Officium, definitur à Toleto, Laus Dei voce expreſſa per Eccleſiæ inſtitutionem determinata. Sunt autem Horæ Canonicæ ſeptem, ad ſeptē principaliora S. Paſſionis myſteria ſignificanda, & continentur his verſibus.

Matutina ligat Chriſtum, qui crimina purgat,
Prima replet ſputis, dat cauſam Tertia mortis:
Sexta Cruci nectit, latus eius Nona bipertit.
Veſpera deponit, tumulo Completa reponit.

Clerici in Sacris.

2 Horas Canonicas recitare tenentur Clerici, Beneficiati, Regul. & Moniales.

Sed quo die promoventur non tenentur ad omnes.

3 Clerici non omnes tenentur, ſed in Sacris conſtituti. Et hi quamvis beneficium non habeant. c. *dolentes de celeb. Miſſ.* ✠

Quid ſi recitaſſent omnes anticipatè?

4 Quo die quis Subdiaconus ordinatur, non tenetur ad totum officium illius diei, ſed ſolùm ad Horas, quæ poſt motionem recitandæ ſuperſunt. Ita Pal. *tract. 2. diſp 2. punct. 4. n. 3.* Imò Bonart. *l. 2*